

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1SV25U Svenska för lärare i gymnasieskolan, 75 hp (46-120 hp).
Ingår i Lärarlyftet II., 75 högskolepoäng

1SV25U Swedish for upper secondary school teachers, 75 credits

Huvudområde

Svenska språket, Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för konst och humaniora 2013-03-04

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2013

Förkunskaper

Läroexamen och 1-45 hp i svenska, som kan inbegripa kurser i såväl svenska språket som litteraturvetenskap

Mål

Delkurs 1 Lärarens retorik i tal och skrift, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- skriva ändamålsenliga och välstrukturerade sakprosatexter med olika mottagare
- använda retoriska modeller för muntlig och skriftlig produktion
- hålla muntliga framföranden i syfte att praktiskt öva för undervisningssituationer och använda IKT i den processen
- analysera olika typer av samtal i skolsituationen
- uppvisa kunskaper om lärares professionella skrivande

Delkurs 2 Språkbruk och samhälle, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för grundläggande språksociologiska teorier och begrepp
- redogöra för svenskämnets historiska bakgrund
- beskriva relationen mellan språkbruk, samhälle, skola och individ
- redogöra för och ge exempel på hur olika språksociologiska faktorer som klass, kön

och etnicitet påverkar svenskundervisningen i gymnasieskolan

- beskriva villkoren för språklig variation och förändring i Sverige.

Delkurs 3 Litteraturhistoria, 15 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- tolka och diskutera äldre litterära texter
- redogöra för litteraturens historia i samspel med andra samhällsföreteelser
- muntligt och skriftligt presentera, analysera och diskutera litterära problem
- redogöra för relevanta delar av ämnesteori, terminologi och metod, samt uppvisa förmåga till kritiskt tänkande, med förankring i litteraturdidaktisk teori och forskning
- diskutera frågor om varför och hur äldre litterära texter kan göras angelägna för olika elevgrupper i ungdomsskolan.

Delkurs 4 Grammatik för ämneslärare, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redovisa grundläggande kunskaper om språkets byggnad, struktur och funktion
- anlägga ämnesdidaktiska perspektiv på och problematisera grammatikens användningsområden i skolan.

Delkurs 5 Språklig förändring, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redovisa grundläggande kunskaper om det svenska språkets historiska utveckling
  - beskriva skillnader mellan olika språkhistoriska perioder med fokus på ljudsystem, ordbildning, ordförråd, ortografi och syntax
  - identifiera och diskutera släktskapsdrag med de nordiska grannspråken ur ett kontrastivt perspektiv
- på en ämnesdidaktisk grund resonera om undervisning i språkhistoria: innehåll, tillämpning och inplacering i skolsystemet utifrån rådande styrdokument.

Delkurs 6 Elevtextanalys, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- beskriva barns språk- och repertoarutveckling under skoltiden
- analysera och ge adekvat respons på olika typer av elevtext med hänsyn tagen till uppgift, genre, elevens ålder, språklig och kulturell bakgrund samt kunskapsnivå
- diskutera sina teoretiska kunskaper om språk och språkutveckling ur ett didaktiskt perspektiv
- diskutera ämnesdidaktiska teorier om skrivutveckling samt kunna analysera och kritiskt granska ämnesplaner och hur dessa realiseras i skolans praktik.

Delkurs 7 Litteraturen i samhället från 1950 till 00-tal, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- muntligt och skriftligt uppvisa tolkningsteoretisk medvetenhet, samt fördjupad förmåga till litterär tolkning och kritiskt tänkande
- redogöra för den moderna och postmoderna litteraturens historia i samspel med övrig samhällsutveckling
- muntligt och skriftligt presentera, analysera och diskutera litterära problem ur ett utvecklingsperspektiv
- muntligt och skriftligt omsätta ämnesteori, terminologi och metod på den lästa skönlitteraturen
- analysera film utifrån grundläggande filmvetenskapliga begrepp
- diskutera och skriftligt redogöra för konkurrerande uppfattningar om litteraturens roll inom svenskämnet som över tid gjort sig gällande i debatten
- utifrån litteraturdidaktisk forskning, föra analytiska resonemang om hur litterär

kompetens kan utvärderas i undervisningen

- muntligt och skriftligt diskutera och problematisera filmens potential inom svenskundervisningen utifrån olika elevgruppers behov.

Delkurs 8 Litteratur och film, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för estetiska och teoretiska förhållanden mellan film och litterära texter
- tillgodogöra sig och analysera film utifrån några grundläggande kulturteoretiska och stilanalytiska perspektiv
- muntligt och skriftligt diskutera och problematisera litteraturens och filmens potential i gymnasiets svenskundervisning utifrån olika elevgruppers behov.

Delkurs 9 Betyg och bedömning i svenskämnet, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- använda lokala och nationella styrdokument och nationella prov som stöd i betygsättning i svenska
- konstruera betygsgrundande uppgifter och betygsriterier till dessa för olika moment inom ämnet
- sammanväga och vikta moment i förhållande till lokala och nationella styrdokument
- resonera om betygssystemets nivåer i förhållande till kunskapsprogression och stoffurval.

Innehåll

Delkurs 1. Lärarens retorik i tal och skrift, 7,5 hp

Delkursen stärker studentens egen muntliga och skriftliga förmåga och utvecklar kunskaper om de norm- och genrekraV som råder i olika tal- och skrivsituationer i och utanför skolan. Den egna skrivfärdigheten tränas för att ge fördjupad språklig säkerhet och för att förbereda för undervisning av elever i gymnasieskolan. Kursen utgår från den klassiska retoriken och inriktas på läraren som retoriker och skribent. Ämnesdidaktiskt grundade metoder för analys av ungdomars samtalsspråk och klassrumssamtal introduceras. Delkursen behandlar textuppbyggnad och språklig utformning med särskilt fokus på grundläggande vetenskapligt tänkande och skrivande. Talat och skrivet professionsspråk behandlas, liksom retoriska strategier för klar, korrekt, och ändamålsenlig kommunikation i tal och skrift.

Delkurs 2. Språkbruk och samhälle, 7,5 hp

Delkursen tydliggör svensklärarens uppdrag i det moderna samhället och innehåller grundläggande språksociologiska begrepp som kan användas för att förstå svenskämnets roll i ett mångkulturellt samhälle. Individens språkbruk i förhållande till kön, etnicitet, ålder, geografisk hemvist och sociokulturell bakgrund är i fokus. Kursen behandlar svenskämnets framväxt och de konkurrerande ämnesuppfattningar som gjort sig gällande i debatten. Svenska språkets ställning i en alltmer internationell värld, minoritetsspråken i Sverige och grannspråksdidaktik belyses. Kursen ger en orientering om språkvård, språkpolitik, språkbruk, språknormer och deras inbördes relationer.

Delkurs 3. Litteraturhistoria, 15 hp

I kursen studeras äldre litteratur utifrån estetiska, genremässiga, idéhistoriska och sociala aspekter. Särskild tonvikt läggs vid västerländsk och svensk litteratur. Såväl de litteraturhistoriska sammanhangen som enskilda texters egenskaper belyses. Frågor om hur genus, klass och etnicitet gestaltats i litteraturen genom historien diskuteras kontinuerligt genom kursen.

Genomgående uppmärksammas didaktiska frågor dels om litteraturläsningens betydelse

för historiemedvetandet, dels om urval och texternas olika användbarhet för olika elevgrupper som blir aktuella då texterna skall användas i undervisningen.

Delkurs 4. Grammatik och textanalys för ämneslärare, 7,5 hp

Delkursens syfte är att studenterna ska tillägna sig grundläggande kunskaper i svensk grammatik och fonetik samt att diskutera grammatik och grammatikdidaktik i gymnasieskolan. Delkursen innehåller också grundläggande färdigheter i textanalys med fokus på elevtexter.

Delkurs 5. Språklig förändring, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge vidgade och fördjupade kunskaper om svenska språkets utveckling från forntid till nutid, med särskilt fokus på didaktiska frågor om studier av språkhistoria i skolan. Syftet är att de studerande skall utveckla en förmåga att använda texter från olika tider i sin kommande yrkesverksamhet. I kursen ingår studier av dialekter, ort- och personnamnshistoria samt studier av grannspråken ur ett språkhistoriskt och kontrastivt perspektiv.

Delkurs 6. Elevtextanalys, 7,5 hp

Delkursens syfte är att de studerande ska tillägna sig modeller och metoder för en språkutvecklande undervisning, där hänsyn tas till elevers olika utvecklingsnivåer vad gäller språk- och genrerepertoar. De studerande uppmärksammas i kursen på det omgivande samhällets normer och krav och de situationer som kan uppstå när olika språkkulturer möts i och utanför klassrummet. Kursen utgår från moderna teorier om barns och ungdomars språkutveckling i tal och skrift, samt om utveckling av allmänna och litterära repertoarer. I delkursen problematiseras ämnesdidaktiska frågor ur ett funktionellt och estetiskt perspektiv. Respons och praktisk bedömning av elevtext är ett centralt tema.

Delkurs 7. Litteraturen i samhället från 1950 till 00-tal, 7,5 hp

Delkursen behandlar litteratur från 1950 fram till 00-talet. Analys av och tolkningsteoretiska perspektiv på moderna romaner, noveller, dramer, lyrik och bilderböcker görs ur ett samhälleligt perspektiv. I delkursen belyses texterna såväl utifrån estetiska, genremässiga och idéhistoriska aspekter, som specifika egenskaper och litteraturhistoriska sammanhang. De flytande gränserna mellan barn- och vuxenlitteratur i samtiden historiseras och diskuteras, liksom litteraturens produktions- och receptions villkor i det senmoderna samhället. Kursen ger en också orientering i grundläggande filmvetenskapliga termer och begrepp. Särskild vikt läggs vid att belysa filmatiseringar av litterära texter och genrer med stor betydelse i barns och ungdomars vardag.

Svensklärarens uppdrag i det postmoderna, medieexpansiva och mångkulturella samhället belyses och har fördjupad ämnesteoretisk kunskap och litteraturdidaktisk reflektion som mål. Uppgiftskulturer och bedömningsfrågor i dagens litteraturundervisning problematiseras ur olika teoretiska perspektiv, så även frågor om litteraturens kunskaps- och personlighetsutvecklande dimensioner, i förhållande till film och andra medier. De filmvetenskapliga momenten stimulerar studentens reflektioner om i vilka sammanhang filmen kan göras användbar i skolans praktik.

Delkurs 8. Litteratur och film, 7,5 hp

Kursen ger en orientering i filmvetenskapliga metoder och en fördjupning i viktiga filmvetenskapliga termer och begrepp. I kursen läggs särskild vikt vid att belysa estetiska och teoretiska förhållanden mellan film och litterära texter. Filmatiseringar av romaner, noveller och tecknade serier, samt genrer med stor betydelse i ungdomars

vardag, såsom dataspel och tv-såpor, analyseras och diskuteras.

Delkursen är professionsinriktad genom att varje enskild film som analyseras och diskuteras kommer att presenteras som ett möjligt tema för en lektion, och såväl undervisning som examination är inriktade på att studenten reflekterar kring hur filmen kan göras användbar i skolans praktik.

Delkurs 9. Betyg och bedömning i svenskämnet, 7,5 hp

Kursen syftar till att ge teoretiska och praktiska kunskaper om betyg och bedömning inom svenskämnet. Styrdokument och nationella prov i svenska relateras till svenskämnets historiska bakgrund och fördjupad diskussion av lärares olika ämneskonceptioner. De didaktiska konsekvenserna av betygsättning och bedömning diskuteras.

Undervisningsformer

Kursen är helt distansbaserad och genomförs med stöd av en webbaserad lärplattform och e-möten.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För godkänt betyg ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För slutbetyget Väl Godkänd krävs väl godkänt betyg på minst 45 högskolepoäng av delkurserna.

Examinationer sker genom löpande skriftliga och muntliga prov och genom aktivt deltagande i seminarier.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteratur

Gemensam litteratur för samtliga delkurser

Ask, Sofia. 2011. *Hållbara texter. Grunderna i formellt skrivande*. 2 uppl. Liber. 86 s. ISBN 91-47-07950-9

Ask, Sofia. 2012. *Språkämnet svenska. Ämnesdidaktik för svensklärare*. Studentlitteratur. 129 s. ISBN 978-91-44-05936-5

Svedner, Per Olov 2010. *Svenskämnet & svenskundervisningen: delarna och helheten; en didaktisk-metodisk beskrivning och handledning*. Kunskapsföretaget.

Svenska skrivregler. Språkrådet. 2008. Liber. 216 s. ISBN 978-91-47-08460-9

Dessutom tillkommer aktuella styrdokument för gymnasieskolan, se www.skolverket.se.

Delkurs 1. Lärarens retorik i tal och skrift 7,5 hp

Hoel, Torlaug Løkensgard. 2010. *Skriva på universitet och högskolor: en bok för lärare och studenter*. Studentlitteratur. 262 s. ISBN 978-91-44-05710-1

Kindeberg, Tina. 2011. *Pedagogisk retorik: den muntliga relationen i undervisningen*. Natur & Kultur. 142 s. ISBN 91-27-13006-1

Lindstedt, Inger. 2002 eller senare. *Textens hantverk: om retorik och skrivande*. Studentlitteratur. 146 s. ISBN 91-44-02286-7

Skolverket. 2008. *Allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen*. Fritzes. www.skolverket.se/publikationer?id=211

Strömquist, Siv (red.). 1992. *Tal och samtal*. Studentlitteratur. 212 s. ISBN 91-44-34721-9 (urval)

Sundin, Maria. 2010. *Klarspråk i skriftliga omdömen*. SKL Kommentus. 103 s. ISBN 978-91-7345-229-8

Didaktisk litteratur

Palmér, Anne. 2010. *Muntligt i klassrummet om tal samtal och bedömning*. Studentlitteratur. 191 s. ISBN 978-91-405470-4

Sigrell, Anders. 2008. *Retorik för lärare: konsten att välja språk konstruktivt*. Retorikförlaget. 132 s. ISBN 978-91-86093-03-7

Material som tillhandahålles av institutionen. Ca 100 s.

Delkurs 2. Språkbruk och samhälle 7,5 hp

Bellander, Theres. 2008. "hallo babe..tack såå mkt för ditt mess!": Om ungdomars skrivande inom olika kommunikativa verksamhetstyper. I: *Ungdomskulturer – äger eller suger?: möjliga möten inom svenskämnet*. Svenskläraryrkeförbundet årskrift. Natur & Kultur. 13 s. ISBN 978-91-27-41515-7

Edlund Ann-Catrine, Erson, Eva & Milles, Karin. 2007. *Språk och kön*. Norstedts akademiska förlag. 256 s. ISBN 978-91-7227-452-5

Einarsson, Jan. 2009. *Språksociologi*. Studentlitteratur. 403 s. ISBN 978-91-44-05326-4

Melin, Lars. 2007. *Vett och etikett i språket*. Nordstedt akademiska förlag. 235 s. (urval). ISBN 978-91-7227-520-1

Thavenius, Jan (red.). 1999. *Svenskämnets historia*. Studentlitteratur. (urval 55 s.) ISBN 91-44-00955-0

Didaktisk litteratur

Ask, Sofia (red.). 2005. *Perspektiv på didaktik: svenskämnet i fokus*. Natur & Kultur. (urval, 20 s.) ISBN 91-27-63395-0

Madsen, Lis (red.). 2006. *Nabosprogsdidaktik*. Dansklærerforeningen. (urval 200 s.) ISBN 87-7996-224-6

Material som tillhandahålles av institutionen. Ca 100 s.

Delkurs 3 Litteraturhistoria, 15 hp

Antologier

Breitholtz, Lennart (red.). 1961 och senare. *Litteraturens klassiker (LK)*

Lewan, Bengt & Sjöberg, Birthe (red.). 1990 och senare. *Världsdramatik 1 (VD)*. ISBN

91-44-30331-9

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar m. fl. (red.). 1993 och senare. *Svensk litteratur 1*. Norstedt. ISBN 91-1-929202-3

Facklitteratur

Ambjörnson, Ronny. 2001. "Frankenstein och hans monster". I *Mansmyter*. Ordfront (21 s.). ISBN 91-7324-739-1

Auerbach, Erich. 1999 eller senare, "Odysseus ärr". I *Mimesis*. Bonnier pocket (21 s.). ISBN 91-0-057075-3

Nordlund, Anna. 2008. *Litteraturvetenskaplig analys genom hundra år; åtta sätt att läsa Gösta Berlings saga*. Liber (urval ca 40 s.). ISBN 978-91-47-08453-1

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar m, fl. 2009. *Litteraturens historia i Sverige*. 5:e [rev. och utök.] uppl. Norstedt. (urval). ISBN 978-91-1-302268

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar. 1995. *Litteraturens historia i världen*. Norstedt. (urval) ISBN 91-1-943622-X

Watt, Ian. 1969. "Individualism and the Novel". I *Twentieth Century Interpretations of Robinson Crusoe*. Red. Ellis, Frank H. Englewood. Prentice Hall (15 s.). ISBN 0-13-781997-8

Westin, Boel. 2008. "Ej verklighet men mer än verklighet... 'Drömtexter i barnlitteraturen'". I *Barnlitteraturanalyser*. Red. Maria Andersson & Elina Druker. Studentlitteratur (9 s.). ISBN 978-91-44-04028-8

Didaktisk litteratur

Agrell, Beata. 2009. "Mellan raderna? Till frågan om textens apellstruktur". I *Främlingskap och främmandegöring. Förhållningssätt till skönlitteratur i universitetsundervisningen*. Red. Staffan Thorson & Christer Ekholm. Daidalos. (ca 90 s.) ISBN 978-91-7173-283-5

Kylhammar, Martin. 2004. "Om det fortfarande behovet av samverkan mellan idéhistoria, litteraturvetenskap och historia". I *Den tidlöse modernisten*. Carlssons bokförlag (37 s.). ISBN 91-7203-598-6

Schüllerqvist, Bengt. 2006. "Kanon och historiemedvetande – två centrala ämnesdidaktiska begrepp". I *Kanon och tradition*. Red. Lars Brink m. fl. Högskolan i Gävle (19 s.). ISBN 91-974893-1-X

Skönlitteratur

Antiken

Ur *Bibeln*: Första Mosebok (kap 1-9), Höga Visan

Euripides. *Medea* (LK)

Homeros. *Iliaden* och *Odysséen* (urvalet i LK)

Sappho. "Gudarnas like..." (LK)

Sofokles. *Kung Oidipus* (LK)

Medeltiden

Birgitta. *Revelationes* (SL1)

Dante. *Divina Commedia* (urvalet i LK)
Grevinnan av Dia, "I stor vanda har jag varit"
"Herr Olof och älvorna"
Tristan och Isolde (i Joseph Bédiers utgåva)
Villon, François. "De hängdas ballad"; "Balladen om tjocka Margot"
von der Vogelweide, Walther. "Under linden"

Från renässans till upplysning

Bellman, Carl Michael. *Fredmans Epistlar* nr 9, 23, 81, 82
Boccaccio, Giovanni. *Decamerone*. "Andra dagen. Femte berättelsen"
de Cervantes, Miguel. *Don Quijote*. kap. 1–10
Defoe, Daniel. *Robinson Crusoe*. kap. 1-5
Kellgren, Johan Henric. "Ljusets fiender"; "Den nya skapelsen"
Lenngren, Anna Maria. "Några ord till min k. dotter"; "Pojkarne"
Molière. *Tartuffe*
Shakespeare, William. *Hamlet*
Stiernhielm, Georg. *Hercules*
Voltaire. *Candide*

Förromantik och romantik

von Goethe, Johann Wolfgang. *Den unge Werthers lidanden*, "Ein gleiches",
"Erlkönig" "Über alle Gipfeln sind Ruh"
Keats, John. "Ode on a Grecian Urn"
Poe, Edgar Allan. "Huset Ushers undergång"
Shelley, Mary. *Frankenstein*
Stagnelius, Erik Johan. "Flyttfåglarne"; "Endymion"; "Necken"; "Till förruttnelsen"
Tegnér, Esaias. "Det eviga"; "Flyttfåglarna"; "Mjeltsjukan"
Wordsworth, William. "I Wandered Lonely as a Cloud"

Från realismen till sekelskiftet

Balzac, Honoré de. *Pappa Goriot*. Kap 1
Baudelaire, Charles. "Spleen"; "Ett kadaver"
Benedictsson, Victoria. "Ur mörkret"
Beskow, Elsa. *Olles skidfärd*
Conrad, Joseph. *Mörkrets hjärta*
Dostojevskij, Fjodor. *Brott och straff*
Flaubert, Gustav. *Madame Bovary*
Fröding, Gustaf. "Den gamla goda tiden"; "Ett bergatroll"
Gilman, Charlotte Perkins. "Den gula tapeten"
Karlfeldt, Erik Axel. "Jungfru Maria"
Lagerlöf, Selma. *Gösta Berlings saga*
Lagerlöf, Selma. *Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige* kap.1–3
Montgomery, L.M. *Anne på Grönkulla*
Runeberg, Johan Ludvig. "Den enda stunden"
Strindberg, August. "Ett halvt ark papper"; Fröken Julie; Röda rummet kap. 1–5, 16
Söderberg, Hjalmar. "Pälsen"
Twain, Mark. *Huckleberry Finn*

Tiden 1910-1950

Achmatova, Anna. "Epilog"
Boye, Karin. "Min hud är full av fjärilar"
Camus, Albert. *Främlingen*
Dagerman, Stig. "Nattens lekar"

Ekelund, Vilhelm. "Då voro bokarna ljusa"
Ekelöf, Gunnar. "En värld är varje människa"; "Eufori"
Eliot, T.S. "Det öde landet"
Faulkner, William. "En ros åt Emily"
Ferlin, Nils. "En vals melodi"
Hemingway, Ernest. "Hämarna"
Jansson, Tove. *Trollkarlens hatt*
Johnson, Eyvind. "Uppehåll i myrlandet"
Joyce, James. *Odysseus* kap. 1-5; 18
Kafka, Franz. "Förvandlingen"
Lagerkvist, Pär. "Vem gick förbi min barndoms fönster"; "Ångest"; "Far och jag"
Lindgren, Astrid. *Pippi Långstrump*
Majakovskij, Vladimir. "150 000 000"
Martinson, Moa. *Kvinnor och äppelträd*
Martinson, Harry. "På Kongo"
Proust, Marcel. Ur *På spaning efter den tid som flytt* (första avsnittet, ca 40 s.)
Södergran, Edith. "Dagen svalnar"; "Landet som icke är"

Delkurs 4. Grammatik för ämneslärare 7,5 hp

Engstrand, Olle. 2007. *Fonetik light: [lajt]: kortfattad ljudlära för språkstudier och uttalsundervisning*. Studentlitteratur. 135 s. ISBN 978-91-44-04399-9

Josefsson, Gunlög. 2010. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Studentlitteratur. 150 s. ISBN 978-91-44-05204-5

Josefsson, Gunlög. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. 2. uppl. Studentlitteratur. 205 s. ISBN 978-91-44-05205-2

Josephson, Olle. 1991. "Varför en lätt text kan vara svår att förstå". I: Elsie Wijk-Andersson (red.). *Kultur – text – språk. Det finns mer i en text än ord*. Hallgren & Fallgren. 10 s. ISBN 91-7382-683-9

Didaktisk litteratur

Boström, Lena & Josefsson, Gunlög. 2006. *Vägar till grammatik*. 1. uppl. Studentlitteratur. 213 s. ISBN 91-44-03785-6 (urval)

Brodow, Bengt & Nilsson, Nils-Erik. 2000. *Retoriken kring grammatiken. Didaktiska perspektiv på skolgrammatik*. Studentlitteratur. 167 s. ISBN 91-44-01340-X

Reichenberg, Monica. 2001. "Rösten i läroboken". I *Språkvård*. 6 s.

Material som tillhandahålles av institutionen. Ca 100 s.

Delkurs 5. Språklig förändring, 7,5 hp

Josephson, Olle. 2011. "Ju". *Ifrågasatta självklarheter om svenskan, engelskan och alla andra språk i Sverige*. Norstedts. 203 s. ISBN 91-1-303868-0

Pettersson, Gertrud. 2005. *Svenska språket under sjuhundra år: en historia om svenskan och dess utforskande*. Studentlitteratur. 290 s. ISBN 91-44-03911-5

Sletten, Iben Stampe (red.) (2005). *Nordens språk med rötter och fötter*. Köpenhamn: Nordiska ministerrådet

Tillgänglig på Internet: www.norden.org/sv/publikationer/publikationer/2004-008

Didaktisk litteratur

Svedner, Per Olov. 2010. *Svenskämnet & svenskundervisningen: delarna och helheten; en didaktisk-metodisk beskrivning och handledning*. Kunskapsföretaget.

Material som tillhandahålles av institutionen. Ca 100 s.

Delkurs 6 Elevtextanalys 7,5 hp

Facklitteratur

Ask, Sofia. 2004. "Vad ska vi göra med Markus?: Intermedialitet i postmodern elevtext". *Det meningsfulla ordet är det mänskliga medvetandets mikrokosmos: läsande, skrivande och identitet*. Svensklärares årskrift 2005. ISBN 91-27-63394-2 S. 49–60

Berge, Anna & Per Blomqvist. 2012. *Skrivundervisning – i samspel med litterära texter*. Liber. 197 s. ISBN 978-91-47-10091-0

Bergman-Claeson, Görel. 2003. *Tre lärare – tre världar. Lärarkommentarer till elevtexter i tre gymnasieklasser*. Uppsala: Uppsala universitet. 116 s.

Crone-Blevines, Deborah. 2002. "The art of response". *The English Journal*, vol 91, nr 6 juli 2002. S. 93–98.

af Geijerstam, Åsa & Wiksten Folkeryd, Jenny. 2006. "Elevtexter i grundskolan". I: *Textvård. Att läsa, skriva och bedöma texter*. Småskrifter utgivna av svenska språknämnden. S. 24–35.

Hultin, Eva. 2006. "Undervisning som samtalsgenre. Fyra olika samtalsgenrer i gymnasieskolans litteraturundervisning". I: *Ord och bild ger mening. SLÅ 2006*. 20 s. Natur och kultur. ISBN 91-27-63386-1

Josephson, Olle, Melin, Lars & Oliv, Tomas. 1990. *Elevtext. Analyser av skoluppsatser från åk 1 till åk 9*. Studentlitteratur. 186 s. ISBN 91-44-30261-4

Nyström Höög, Catharina. 2006. "Gymnasietexter". I: *Textvård. Att läsa, skriva och bedöma texter*. Småskrifter utgivna av svenska språknämnden. S. 36–44.

Sandquist, Carin & Teleman, Ulf red. 1989. *Språkutveckling under skoltiden*. Studentlitteratur. 288 s. ISBN 91-44-29681-9

Skönlitteratur

Alakoski, Susanna. 2010. *HÅPaS du trifs bra i fängelset*. Albert Bonniers Förlag

Hassen Khemiri, Jonas. 2008. "Black eyed Einar"; "Flashbazzazz"; "Fem gånger Gud". I *Invation! Pjäser noveller texter*. Norstedts

Didaktisk litteratur

Molloy, Gunilla. 2007. *När pojkar läser och skriver*. Studentlitteratur (urval ca 100 s.) ISBN 978-91-44-04025-7

Palmér, Anne & Östlund-Stjärnegårdh, Eva. 2005. *Bedömning av elevtext: en modell för analys*. Natur och kultur. 188 s. ISBN 91-27-72295-3

Litteratur som tillhandahålles av institutionen ca 100 s.

Delkurs 7 Litteraturen i samhället från 1950 till 00-tal, 7,5 hp

Facklitteratur

Braaten, Lars Thomas, Kulset, Stig & Solum, Ove. 1997. *Inledning till filmstudier: Historia, teori och analys*. Lund: Studentlitteratur (ca 80 sidor i urval). ISBN 91-44-60821-7

Hansen, Peter. 1996. *Romanen och verklighetsproblemet. Studier i några svenska sextiotalsromaner*. B. Östlings bokförlag Symposion. s. 218–240 (22 s.) ISBN 91-7139-329-3

Kåreland, Lena. 2009. *Barnboken i samhället*. Studentlitteratur (164 s.) ISBN 978-91-44-05149-9

Penne, Sylvi. 2001. "Å vokse opp i ofrets århundre – om didaktikk og estetikk ved årtudensskiftet". *ITekstkompetence*. TemaNord 2001:576 (7 s.) ISBN 92-893-0681-5

Petersson, Margareta (red.). 2011. *Världens litteraturer: en gränsöverskridande historia*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur. 371 s. ISBN 978-91-44-05587-9

Årheim, Annette. 2007. *När realismen blir orealistisk. Litteraturens "sanna historier" och unga läsares tolkningsstrategier*. Växjö University Press (200 s.) ISBN 978-91-7636-571-7

Filmvetenskapliga artiklar om ca 35–50 sidor tillkommer.

Skönlitteratur

Auster, Paul. 1988. *Stad av glas*

Asturias, Miguel Angel. 1965. "Amerikaner allesammans". I *Weekend*

Beckett, Samuel, 1952. *I väntan på Godot*

Bergström, Gunilla.(1970-tal). Två valfria *Alfons Åberg*- böcker

Carver, Raymond. 1991. "Elementärt". I *Grannar*

Casta, Stefan. 2002 eller senare. *Spelar död. Kims bok*

Dylan, Bob. "It's All Over Now Baby Blue"

Ekman, Kerstin. 1993. *Händelser vid vatten*

Enquist, P.O. 1999. *Livläkarens besök*

Frostensson, Katarina. Några dikter

Gardell, Jonas. 1992. *En komikers uppväxt*

Holmqvist, Ninni. 1995. "Dansa i mörkret". I *Kostym*

Jansson, Tove. 1960. *Vem ska trösta Knyttet?*

Jäderlund, Ann. Några dikter

Hellsing, Lennart. 1952. *Krakel Spektakel*

Levi, Primo. 1947. *Är detta en människa?*

Lidman, Sara. 1955. *Tjärdalen*

Lindgren Astrid. 1954. *Mio min Mio*

Lundell, Ulf. 1976. *Jack* (kap. 1-3)

Morrison, Toni. 1987. *Beloved*

Nilsson, Johanna. 1996. *Hon går genom tavlan, ut ur bilden*

Nordqvist, Sven. 1987. *Hattjakten*

Palm, Göran. Några dikter

Salinger, J. D. 1951. *Räddaren i nöden*

Schlink, Bernhard. 1997. *Högläsaren*

Sjöwall, Maj & Wahlöö, Per. 1968. *Den skrattande polisen*
Sonnevi, Göran. Några dikter
Solzjenitsyn, Aleksandr. 1962. "En dag i Ivan Denisovitjs liv"
Stark, Ulf. 1984. *Dårfinkar och dönickar*
Tranströmer, Tomas. Några dikter
Öijer, Bruno K. Några dikter
Filmurvalet bygger på filmatiseringar av litterära verk som studerats under de litteraturvetenskapliga delkurserna och som kan vara aktuella i skolundervisning.

Didaktisk litteratur

Olin-Scheller, Christina. 2008. *Såpor istället för Strindberg? Litteraturundervisning i ett nytt medielandskap*. Natur och Kultur (160 s.) ISBN 978-91-27-41482-2

Thorson, Staffan. 2009. "Att följa den röda tråden". Om studenters interaktion med prosafiktion". I *Främlingskap och främmandegöring. Förhållningssätt till skönlitteratur i universitetsundervisningen*. red. Staffan Thorson m. fl. Daidalos (111 s.) ISBN 978-91-7173-283-5

Ullström, Sten-Olof. 2009. "Frågor om litteratur – om uppgiftskulturer i gymnasieskolan". I *Läsa bör man...? Den skönlitterära texten i skola och lärarutbildning*, red. Lena Kåreland, Liber (27 s.) ISBN 978-91-47-09395-3

Delkurs 8 Litteratur och film, 7,5 hp

Facklitteratur

Benshoff, Harry M. & Sean Griffin. 2004. *America on Film: Representing Race, Class, Gender, and Sexuality in the Movies*. Blackwell. 370 s.

Bordwell, David & Thompson Kristin. 2008. *Film Art: An Introduction* (8th edition). McGraw Hill, urval. Ca 300 s.

Leitch, Thomas. 2003. "Twelve Fallacies in Modern Adaptation Theory". *Criticism* 2/2003. s 149–71. 23 s.

Olin-Scheller, Christina. 2008. *Såpor istället för Strindberg? Litteraturundervisning i ett nytt medielandskap*. Natur och Kultur, urval. Ca 200 s.

Material som tillhandahålls av institutionen. Ca 100 s.

Skönlitteratur tillkommer enligt lärarens anvisningar.

Delkurs 9 Betyg och bedömning i svenskämnet, 7,5 hp

Ask, Sofia. 2012. *Språkämnet svenska. Ämnesdidaktik för svensklärare*. Studentlitteratur. 125 s.

Fjellström, Roger. 2002. Betygsättandets etik. I *Att döma eller bedöma*, Skolverket.

Långström, Sture & Viklund Ulf. 2006. *Praktisk lärarkunskap*. Studentlitteratur. 268 s.

Skolverket. 2004. *Likvärdig bedömning och betygssättning. Allmänna råd och kommentarer*. 71 s.

Thavenius, Jan (red.). 1999. *Svenskämnets historia*. Studentlitteratur. 165 s.

Skolverket. 2008. *Allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen*. Fritzes. www.skolverket.se/publikationer?id=2114

Skolverket. 2009. *IUP-processen. Arbetet med den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen*. Fritzes. www.skolverket.se/publikationer?id=2300

Sundin, Maria. 2010. *Klarspråk i skriftliga omdömen*. SKL Kommentus, urval. Ca 100 s.